

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša postolina. — Na naročbe brez istodobne vprišljivosti naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravljanje pa v pritličju. — Upravnemu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

"Slovenski Narod" telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

"Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Vojna na Dalnjem Vztoku.

Boj za prevlado.

Ko se je pričela vojna med Rusijo in Japonsko, smo v posebnem članku naglašali, da so prvi vzroki te vojne iskati že pred desetimi leti v Šimonoseškem miru, ko je Rusija s svojo intervencijo preprečila, da Japonska ni mogla izkoristiti sadov svoje zmage v vojni s Kitajsko. Torej že pred desetimi leti so se križali ruski in japonski interesi; to nasprotstvo je raslo od leta do leta, dokler ni letos doseglo viška in dokler ni nastopila katastrofa.

Rusija stremi že desetletja za tem, da bi si na Dalnjem Vztoku pridobila ugodno, ledu prosti pristanišče, ki bi ne služilo samo prometu in trgovini, ampak, ki bi bilo tudi pripravno za bojno luko. S tako pridobitvijo bi nele pridobile vzhodno azijske ruske pokrajine na vrednosti in veljavni, marveč stem bi bile tudi znatno utrjene pozicije ruske države na Dalnjem Vztoku. Rusija je sicer že imela svoje pristanišče ob Tihem oceanu — Vladivostok, toda ta luka, dasi ima najugodnejšo in najlepšo lego, že z bog tega ne odgovarja potrebam, ker po zimi ni prosta led. Dasi je v Vladivostoku najzavahnejši promet in cvete trgovina, vendar se mesto ne razvija tako, kakor bi bilo potrebno, da, celo sibirsko železnico ni mogla znatno pospešiti razvoja tega pristanišča. Stremljenje Rusije je torej merilo za tem, da si v najkrajšem času pridobi kak ugodni pristan na jugu, ki bi bil pozimi in poleti otvorjen prometu. Takšna pristanišča pa se nahajajo samo v južni Mandžuriji in v Koreji. Zato so kusi že dlje časa, sicer prikrito, a tem intenzivneje delovali na to, da razširijo svojo in tereno sfero proti jugu in da dosegna obali Rumenega morja.

Te natanko preudarjene načrte je grozila prekrižati japonsko-kitaj-

ska vojna, ki je izbruhnila l. 1894. Japonci so v nekaj bitkah na kopnem strli kitajsko armado, zavzeli po ljutem boju kitajsko morsko trdnjavo Port Artur in uničiojoče porazili kitajsko vojno mornarico ob izlivu Reke Jalu. Še preostale kitajske ladje so zbežale v vojno luko Vejhajevej.

Meseca svečana l. 1895. se je Japoncem udala tudi ta trdnjava in Kitajske, na celih črti pobita ob tla, je moral prosliti miru. Pričela so se mirovna pogajanja in Japonska je hotela izkoristiti svojo zmago na najizdatnejši način. Poleg visoke vojne odškodnine je zahtevala od Kitajske, da ji le-ta odstopi poluotok Liaotong s Port Arturjem in Talienvanom. Takisto bi morala Kitajska Japonski še zastaviti obmorsko trdnjavo Vejhajevej, katero bi Japonci obdržali v svoji oblasti, dokler bi ne bila popolnoma izplačana vojna odškodnina.

Če bi Japonci dosegli te mirovne pogoje, bi na mah postali neomejeni gospodarji cele severne Kitajske in bi napravili ruskemu hrepenuju po ledu prosti morski obali za vselej konec.

To so dobro uvideli russki diplomati in so ob pravem času Japonski odločno zaklicili: Quod non!

Rusija je ugovarjala, da bi Kitajska odstopila Japoncem poluotok Liaotong, njenemu ugovoru ste se še pridružili Francija in Nemčija, kar je Japonsko prisililo, da se je zadovoljila — sicer škripaje z zobmi — s povisano vojno odškodnino in z odstopom otoka Formoze, dasi je pravzaprav samo z bog tega pričela vojno, da bi se polastiла kakše severno-kitajske pokrajine. To je bil njen načrt, katerega tudi po miru v Šimonoseki ni zavrgla. Njen smoter je ostal slej, kakor prej isti, to je, da je za Japonsko življenskega pomena, da razširi svoje meje na azijski kontinent. Tega ni dosegla v vojni proti

Kitajcem, a ker je hotela priti na svoj cilj, ni pokopala svojih načrtov in »misli visokoletičih«, dasi ji je nastalo mesto slabega Kitajca naproti - velikan Rus. Japonci so vedeli in hoteli, da preje ali sleje pride do boja z Rusijo, zato so porabili vso kitajsko vojno odškodnino za zgradbo novih vojnih ladij. A tudi Rusija je bdeli in kolikor mogoče utrjevala svoje pozicije na Dalnjem vztoku. Leta 1896. je izposlovala od Kitajske, da se je smela sibirsko železnico zgraditi iz Čite preko kitajsko-mandžurskega ozemlja v Vladivostok. Skoro na to je v tajni pogodbi s Kitsko dobila v zakup trdnjavo in pristanišče Port Artur. Ta pogodba se je razglasila, ko je Nemčija zasedla Kiaučau. Meseca grudna 1897. je priplula prvič russka vojna mornarica v pristanišče Port Artur, ki je s tem postalo glavna vojna luka ruska na Dalnjem vztoku. Obenem je dobila Rusija pravico Port Artur zvezati s posebno progo z mandžursko železnico in zgraditi po kitajskem ozemlju železnico do Tien-sina. Te pravice pa so bile tem važnejše, ker se je Rusiji dovolilo, da sme celo železničko progo zasesti z vojaškimi posadkami, kar znači skoro popolno okupacijo dotičnih pokrajin. Po bokserski ustaji na Kitajskem je Rusija tudi dejansko zasedla Mandžurijo in v njej uvelia svojo upravo, jasen dokaz, da je ni nameravala skoro dati iz rok. Japonska je pazno zasledovala, s kako orjaškimi koraki se razvija Rusija v vzhodni Aziji, uvidela je, da bo treba pokopati vse svoje načrte, odpovedati se vsem svojim nadam, ako se Rusija popolnoma utrdi na Dalnjem vztoku, zato je začela boj na življenne in smrt v trenotku, ko si je dozdevalo, da Rusija še ni docela pripravljena. Ali je niso te nade ogoljufale, ali se morda že ne kesa, da je žudomušno izvrala vojno, ki bo, kakor znamenja kažejo, samo njej v pogibelj?!

Vojne operacije na kopnem.

Iz Amerike in Londona dohajačajo poročila, da so Japonci jeli iz severne Koreje prodirati proti Mandžuriji.

Japonski vojaški oddelki so baje prekoračili reko Jalu in po ljutih bojih, v katerih so pa bili vedno premagani Rusi (?), zasedli mandžursko mesto Fenghvangčeng, ki leži 100 km severozapadno od reke Jalu. Rusi pa so se baje z armado 35.000 mož umaknili v Liaojang in Hajčeng, kateri mestni ležita med Mukdenom in Nučvangom, in se tam močno utrdili. Japonci pa so baje od Nučvanga oddaljeni samo 115 km, iz česar se da sklepati, da je velike bitke pričakovati v najkrajšem času. Ali so ta poročila resnična ali ne, se ne da dognati, toliko je gotovo, da niso potrjena niti iz Petrograda niti iz Tokija, vselej česar so pač zelo dvomljiva. V obče pa je znano, da se doseglo še vse senzacionelne vesti, ki so došle iz Londona in Amerike, izkazale kot neresnične, kar je treba tudi v tem slučaju uvaževati.

Japonsko poročilo o napadu na Vladivostok.

Japonski general Kamimura poroča o napadu na Vladivostok takole: Naše brodovje je priplulo zjutraj 6. t. m. pred Vladivostok. V zunanjem pristanišču ni bilo zapaziti sovražnega brodovja. Japonske ladje so se luki približale toliko, da so bile še izven strelnje daljave obrežnih baterij. Ko smo znotranjo luko ob 1. uri 50 minut popoldne okoli 40 minut bombardirali, smo se umaknili. Jaz sem mnenja (torej samo mnenja!), da je bombardiranje povzročilo precejšnjo škodo. Na suhem so se videli vojaki; russke baterije pa se niso odzvale našemu bombardiranju. Ob 5. uri popoldne se je pokazal ob vzhodni luki dim in misil, da so baterije jeli streljati, kar

pa je bilo neosnovano. Zjutraj druga dne je brodovje v svrhu rekonosciranja odpalo v Ameriški zaliv in se potem približalo vzhodni vladivostoski luki, ne da bi zapazilo russkih ladij in ne da bi pričele streljati baterije. Brodovje je na to odpalo v zaliv Posjet, a ker tudi tamkaj ni bilo nikjer sovražnika, se je zopet umaknilo.

To poročilo japonskega admiralata nam potrjuje marsikaj! Iz njega je razvidno, da Japonci sami priznavajo, da s svojim bombardiranjem niso povzročili v Vladivostoku nobenih znatnih poškodb, kar tudi podvajajo ruske vesti. Takisto je povzeti iz tega poročila, da russkega brodovja zares ni več v Vladivostoku. Najvažnejša pa je ta vest zaradi tega, ker po stavila na laž vsa včerajšnja poročila, da je japonsko brodovje na širokem morju, odnosno v zalivu Posjet uničilo russko vladivostosko eskadro. Japonski admiral sam priznavava, da je pač vsepozdji iskal russke eskadre, a da je ni nikjer našel, iz česar pač sledi, da je, ako je ninašel, tudi ni mogel uničiti. Kje je torej sedaj vladivostoska eskadra? To je zagostenek! V bližini Vladivostoka je ni, kje je torej potem? Kakor se nam zdijo, dobiva vedno več verjetnosti mnenje, da je odpila proti Port Arturu, da se združi z ostalo russko mornarico.

Položaj v Port Arturju.

Iz Londona se poroča, da je japonsko brodovje zvečer 8. t. m. vnovič napadlo Port Artur. Rusi so takoj jeli streljati na-nje. Bombardma je trajal okoli 50 minut. Ker je nastal nato hud vihar na morju, se je japonska mornarica umaknila. — Temu nasproti pa se poroča iz Petrograda, da je imenovala dna bilo v Port-

LISTEK.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Cetrti del.

IV.

Napoleon in združeni njegovi sovražniki so bili postavlji v boj skoro miljon mož in na nemških tleh se je začel oni ljuti boj, ki se je končal s porazom francoskega cesarja. V celi Italiji in v Iliriji je bilo samo 45.000 mož, medtem ko so Avstrije imeli za boj na jugu 50.000 mož na razpolaganje.

Po zavzetju Kranja in Novega mesta je italijanski podkralj Evgen z jaksomo armado hitel Iliriji na pomoč. Avstrije niso vedeli, koliko vojaštva ima na razpolaganje in zato so 3. septembra zapustili Kranj, čigar zavojevanje jih je veljalo toliko krvi, in se umaknili proti Beljaku. A ko potem, ko je podkralj Evgen prišel 11. septembra v Ljubljano, so se zopet začeli približevati Ljubljani, posebno od dolenske strani, ker so bili izvedeli, da se Evgenovega vojaštva ni batil. General Milutinović je prodrl do Šmarja. Kmetje iz višnje-

gorske in zatiške okolice so se mu pridružili in mali ilirski oddelki, ki se jim je zoperstavil, je bil 15. septembra popolnoma poražen. Pot z dolenske strani v Ljubljano je bila zdaj Avstrijem odprta.

Proti popoldnevu so preostali deli poraženega ilirskega bataljona pribeljali v Ljubljano, kjer je vladala nepopisna razburjenost. Razvedelo se je bilo že prej, da so Avstrije pri Šmarju zmagali, obenem pa so prihiteli ljudje od Device Marije v Polju sporočiti, da je tam in pri Fužinah na obeh straneh Ljubljance ljud boj med Ilirci in med Avstrije. Vse mesto je bilo pokonci in vse ulice so bile polne zbeganih ljudi.

Ko se je zmratio, so pripeljali vojaki sedem kmetskih mož v Ljubljano. Zasačili so jih oborožene s puškami za nekim gričem blizu Medvod, odkoder so streljali na ilirsko vojaštvo. Že poprej je bilo to sporoden generalu Belotti in ta je ukazal, da publicira bobnar po mestu, da se na teh ustaših takoj izvrši smrtna sodba. Vsled tega je vse drvelo na Dunajsko cesto in proti Sv. Krištofu. Tudi Nodier je z nekaterimi znanci šel tja. Gredot mimo sedanje Medjatove hiše je za-

gledal neko staro, slabo obledo žensko, ki je previdno oziraje se na vse strani plazila se v ondotno goštilno. Te oziranje in pogledovanje stare ženske se je Nodieru zdelo sumljivo in obstal je pri gostilni toliko rajše, ker so v tem trenotku počile puške pri Sv. Krištu.

— Justifikacija je končana, je reklo Nodier svojim spremjevalcem, mrličev pa ne maram gledati.

Prijatelji ga niso zadrževali in šli sami naprej. Nodier pa se je postavil pred gostilniška vrata in ugibal, kaj naj storiti. Predvsem je hotel počakati, da pride mimo kak policijski funkcionar, in zato je hodil pred hišo gor in dol ter pazil, da bi mu sumljiva ženska ne ušla.

Zdaj so se začeli ljudje od Sv. Krištofa vračati v mesto. V gostih trumah so se gnetli mimo njega in ravno v tem trenotku sta pri izhodu z dvorišča smuknili dve stari ženici med ljudi in se izkušali preriti na drugo stran ceste. Nodier je skočil za njima, a zaradi velike množice ni mogel hitro za njima. Videl pa je, kako sta ženski hitrih korakov silili naprej in jo zavili okrog bivše bolniške cerkve. Ko je prišel Nodier okrog vogala, je vzliz mraku zagle-

dal, kako skušata ženski ubežati in kako se neprestano ozirata. Skočil je za njima, a ženski sta zdaj stekli in v samotnih ulicah ni bilo nikogar, ki bi jih bil ustavljen. Koncem ulic sta se ženski ločili, kajti, ko je prišel Nodier tja, je videl, da je pred njim samo še ena ženska, v tistem hipu pa je tudi od zadaj nekdo planil nanj in se s tako silo vanj zaletel, da je Nodier padel na obraz. Ko je vstal, ni bilo napadalko nikjer več videti. Nodier je stekel dalje, dasi je krvavel na obrazu in klical na pomoč. Na Sv. Petru cesti je dobil redarja in ga pozval na pomoč. Redar mu je povedal, da je videl tako žensko, kakor jo je zasledoval Nodier, hiteti proti frančiškanski cerkvi. Šla sta dalje. Nodier je šel čez most, redar pa proti Zvezdi. Z mosta je videl Nodier, da po sedanjem Frančevem obrežju teče neka ženska. Kličoč na pomoč je stekel za njo in kmalu mu je sledilo več oseb, divja gona je to bila. Pod Trancjo so ljudje povedali, da je ubežna ženska zavila na Stari trg in tam se je zaznala, da je šla v sedanjo Ničmanovo hišo. Zbralo se je okrog hiše vse polno ljudi, prihitelo je tudi več redarjev in prišel je tudi orožniški

zapovednik Robelot. Redarji so obstopili hišo in Robelot je šel s samokresom v roki v spremstvu dveh vojakov in Nodierja v hišo ter začel poslopje preiskovati. V sobi intenčnega pisarja Zabukovca je našel različna ženska krila in naenkrat je Nodier vzliknil:

— Parfum — to je tisti parfum, ki sem ga našel na Dunajski cesti. Jaz se ne motim, prav gotovo, jaz se ne motim.

— Od kod pa poznate ta parfum tako dobro.

— Rabila ga je neka ženska, ki sem jo dobro poznal, in ki bi jo tudi Vi radi poznali. Iščimo, iščimo, da me vse ne moti, je ta ženska v hiši.

Iskali so naprej, a brez uspeha. Ravno ko so se vračali izpod podstrehe je počil za vodo strel.

— Kaj je to? je zakričal Robelot in zdirjal po stopnicah dol, kakor hitro je mogel.

Zdolaj je vladala silna razburjenost. Vse je bilo zbrano za vodo, dva redarja sta se slašila, da bi skočila v vodo.

— Kaj se je zgodilo?

— Nekdo je naenkrat skočil s prtičnega okna. Ko ga je hotel re-

Arturju vse mirno in dan
bilo sovražnikanikjer opa-
ziti. Obenem sejavlja, da so v
Port Artur došli adjutant velikega
kneza Alekseja, polkovnik Müller,
načelnik vojaškega zrakoplov-
nega oddelka, in več mojstrov iz
obuhovske livarne jekla.

Ruski časnikarji pri carju.

Car Nikolaj je sprejel deputacijo
ruskih časnikarjev, v kateri so bili
Suvorin, urednik lista »NovoeVremja«,
Komarov, urednik »Svjeta« in Stoly-
pin, urednik »Pet. Vjedomostic«. De-
putacijo, katero je predstavil minis-
ter notranjih zadev Plehve, je car
kar najprije zaznalo sprejel. Suvorin je
prečkal udanostno adreso ruskih
časnikarjev, na kar je car naglašal
v svojem govoru, da tudi on radi
in marljivo čita novine in
da popolnoma priznava ve-
likansko važnost in pomen
časopisa. Vobde pa je zelo vzra-
doščen, da navdaje vse rusko čas-
opisje čustvo rodoljubja, in nadej se,
da bodo ruski časnikarji vedno vztra-
jali na tej poti. Z ozirom na vojno
na Dalnjem vztoku in v vojnih po-
ročilih pa je rekel car s posebnim
povorkom: »Ja z hočem le res-
nico in nič kakor resnico!«

Car svojim vojakom.

Car Nikolaj je dal sporočiti po-
sadki v Vladivostoku svoje priznanje
in čestitke, da se je ob japonskem
napadu na mesto tako hrabro držala.
Obenem je car podelil junaškima
poveljnikoma križark »Varjag« in
»Korejec«, kapitanoma Rudnev in
Belajevu red Sv. Jurja in ju imeno-
val za svoja adjutanta, vsi oficirji
teh križark pa so dobili red Sv. Sta-
nislav, moštvo pa vojaške križce
reda Sv. Jurja.

Državni zbor.

Dunaj, 10. marca Kar se je med
Nemci in vlado že dalje časa skrivno
vršilo, je prišlo sedaj v javnost. Zasno-
vala se je zarota proti češki obstruk-
ciji. Isti Nemci, ki so obstrukcijo uveli
v avstrijski parlament ter jo tirali do
surovih dejanskih napadov na slovan-
ske tovariše, predsedstvo in člane mi-
nistristva, so se ponudili sedaj vladi za
policeje proti mirni češki obstrukciji, s
katero hočejo Čehi si izsiliti pravice, ki
jih normalnim potom ne dobe.

Te zavratne nakane in srove-
psanke, s katerimi ravno v sedanjih
sejih žalijo naduti nemški poslanci
češke tovariše in njihovo narodnost, so
seveda morale tudi pri čeških radikal-
nih zbuditi skrajni odpor. In tako je
prišlo, da se je današnja seja začela
z najkrepkejšo tehnično obstrukcijo.

Posl. Ryba je vložil nujni predlog
zaradi znanega sramotilnega raz-
glasila rektora dunajskega vse-
učilišča. Rector Escherich je v
svojem razglasu obsojal Čehi ter bodril
nemške dijake praskega vseučilišča, naj
vztrajajo v boju. In ta rektor ni ničesar

dar prijeti, je ustrelil, potem pa ka-
kor blisk planil v vodo.

Redarja sta med tem planila v
vodo in plavala v smeri, v kateri je
bil plaval begun. Kje da je bil, se
vsled teme ni dalo razločiti.

— Če pride do Cojzove hiše je
rešen, je kričal Robelot obenem pa
vzel redarja samokres in ga sprožil
da bi ljudi na Bregu opozoril na be-
gunca. Na Bregu se je bilo zbralo
vse polno ljudi že po prvem strelu.
Ko so videli, da se nekdo bliža ob-
režju, so pritisnili na tisti kraj in
kričali na ves glas. Plavač se je bil
že prijet trave da bi prišel iz vode,
a videvši množico je travo izpustil
in skušal plavati naprej. Kričejo mu
je množica sledila. V tem so bili ne-
kateri pogumnejši možje vrgli obla-
čila da sebe in skočili v Ljubljano.
Plavač je napel vse svoje sile da bi
utekel, ali moči so ga že zapuščale.

Odrinil je proti sredini Ljubljance, a
naprej ni mogel nego se začel hi-
poma potapljati. Možje so plavali kar
mogoče hitro proti njemu in ga še
zasačili prav ko je tudi glava izgi-
nila pod vodo. S težavo so vlekli
plavača do brega in ga potegnili iz
vode. Številna množica jih je obsula,

ukrenil, ko so s silo metali nemški di-
jaki slovanske, nato klerikalne in ži-
dovske tovariše z dunajskega vseuči-
lišča ter jih pretepal s palicami. —
Posl. Kittinger je interpeliral polje-
delskega ministra glede pospeševa-
nja govedo-, konje- in svinje-
reje. —

Potem so se začele čitati obstruk-
cijske interpelacije. Posl. Formanek
je zahteval za svojo peticijo glede na-
rodne enakopravnosti na Českem, naj
se interpelacija dobesedno natisne v
stenografski zapisnik; o tem se naj
tajno glasuje, a o tem, ali se naj tajno
glasuje, glasovati je treba po imenih.
To je vrhunec tehnične obstrukcije.
Seveda je to Nemci hudo razjezilo, da
so postali surovi in nedostojni. Posl.
Stein je kričal: »Strihina bi se
jim naj dal, da to pleme po-
cerka!« — Posl. Herzog je klical
na galerijo: »Ubihte te lumpe!
Kradajo vam denar iz žepov; Dunajčani, ne dajte se zasme-
hovati, pobijte jih, žepne ta-
tove, ko pridejo ven!« Ako bi ne
bil posl. Choc odločno zahteval, bi
podpredsednik Kaiser nesramnega
hujšaka niti ukoril ne bil. Na ukor je
Herzog zaklical: »Hočem da se jih
pobije na cesti!«

Potem je poročal posl. dr. Ploj
v imenu grajalnega odseka, ali se naj
posl. Irotu, ki je v prejšnji seji zakli-
cal ministrskemu predsedniku, naj
vzame za Čehie bič, izreče graja. V
debatu je govoril prvič novoizvoljeni
posl. grof Sternberg. Govoriti je
začel češki ter se sploh pokazal za
gorečega češkega patrijota, le smešno
veliko si domisljuje na svoje aristokrat-
sko pokolenje. Glede nemških psoval-
cev je izjavil: »Vsakdo, ki tako ne-
dostojno napada čast svojega bližnjega,
sam sebe onečašča ter javno pro-
glaša, da je malopridnež. Narod ima,
kakor však posameznik, v prvi vrsti
svojo čast, in narod, ki nima časti,
tudi nima pravice do obstoja. Avstrija
trpi dandanes toliko le zato, ker se
krivično sodi češki narod. Ker je imen-
oval nemške kričače pobaline, ga je
predsednik ukoril. Potem je napadal
rodbino prince Schwarzenberga ter
sploh konzervativno plemstvo ter samo-
vestno izjavil: »Nisem kandidoval kot
sanskulot, temuč kot aristokrat. Ako se
bi od mene zahtevalo, naj postanem
demokrat, odložim mandat. Ne pozabi-
te, da v mojih prsih bijejo
srca 5000 mojih volilcev!« (Vi-
harna veselost. Klici: Fresl in Klofač,
vajine slave je sedaj konec!) Govornik
stoji na stališču, da se bodo Čehi
preko glav Nemci zvezzali z
Madjari. — Posl. L. Hofer se je
govorniku zahvalil za prijetno četrturno
zabavo, češ, da je za prebavo smeh
zelo koristen. Posl. Hofer (Vsenemec)
je izjavil, da je že skrajni čas, da
dunajsko prebivalstvo dejans-
ko pokaže dunajskim Čehom
in češkim poslancem, da ne trpi
takega izzivanja z obstrukcijo. Nemci

tudi Robelot je bil z nekaterimi re-
darji prihitel od nasprotne strani.

— Mrtev je, so rekli zdaj možje,
ki so beguna potegnili iz vode in se
trudili, da bi ga obudili v življenje.
Prepozno smo prišli.

— Pa saj to ni moški, to je
ženska so nakrat začeli kričati ljudje
in hitro se je izkazalo, da je to
resnica.

— Nodier, je zaklical Robelot,
ali je to tista ženska, ki smo jo iskali?
In kdo je ta ženska?

Nodier je stal že ves čas poleg
trupla, a ni zinil besedice. Tudi zdaj
je samo pobesil glavo in dolgo ni
dal odgovora. Vsi pogledi so bili
uprti vanj in z napeto radovnostjo
so vši pričakovali kaj da reče.

— Ali — govorite vendar! je
vpil Robelot. Kdo je to?

— To je Ljudmila Alvaniti —
avstrijska agentinja.

— To ni mogoče, je zakričal
nekdo iz množice, pustite me bližje!
Skozi množico se je preril Andrej
Kopitar in planil k truplu ter se
prepričal, da je pred njim ležala
Konradova žena.

Robelot je dal Ljudmilo prepe-
lijati v mrtvašnico, potem pa aretiral
Zabukovca in njegovo ljubimko. Ker

morajo zahtevati, da se jim s
pomočjo sosedov iz Pruske tre-
ščijo pikeljavbe na glave ter
se jih prisili, da se nemško uče
in nemško govore. Posl. Stráns-
sky je dokazal posl. Irotu, da je s
častno besedo utajil neko psovko, ki
je prvi dan izrekel. Nastala je ostra
polemika med obema nasprotnikoma in
Iro je grozil z zaušnicami. »Družega
zbornica v tej seji ni dognala. Jutri je
zopet seja.«

Pomnožena obstrukcija.

Dunaj, 10. marca. Majoriški
poslanci so sklenili, da se z ozirom
na postopanje vlade proti Majorusom
v Galiciji pri družijo češki ob-
strukciji. Le bukovinski posl. Ni-
kolaj Vasilko se ne pridruži.

Izgredi v Pragi.

Praga, 10. marca. Izgredi zavze-
majo vedno opasnejši značaj, česar je
razen izzivanja nemških buršev tudi
krivo to, da rektorji drugih nemških
visokih šol navdušujejo izzivalec ter
grdijo Čeha. Take izjave so izdali do-
sedaj rektorji dunajskega vseučilišča,
rudarske akademije v Ljubljni in nem-
ške tehnike v Pragi. Zadnji je psoval
Čeha s »pobalini«. Danes je prišlo na
Grabnu do takih burnih demonstracij, da
je moralno proti vojaštvo. Napadi na
slovenske dijake na dunajskem vseuči-
lišču bodo vsekakor priliči olja v ogenj.
Pri pristranosti avstrijske vlade se je
bati, da se proglaši nad Prago iz-
jemno stanje, kar bi imelo usodne
posledice v gospodarskem oziru. Vsled
tega so vši češki poslanci izdali
poziv na prebivalstvo Prage. V tem
pozivu prosijo rojake, naj se združe
vsakršne demonstracije, ker so izgredi
le na korist vladi in Nemcem, a po-
slancev otežujejo le boj na Dunaju.
Za Čeha je eno orožje: da vržejo
dr. Körberja. Zato naj velja parola:
»V praških ulicah mir in red, v
parlamentu pa boj do skrajnih
posledic!«

Italijansko vseučilišče.

Roveredo, 10. marca. Občinski
svet je izjavil, da mesto Roveredo
odločno odklanja, da bi
postalo sedež italijanske pravne fa-
kultete.

Prevrat na Ogrskem.

Budimpešta, 10. marca. V da-
našnji seji se je izvršil nepriskakovani
prevrat. Zbornica je sklenila, da se
pripusti Tisov predlog na spre-
membo opravilnika. Vsled tega
je izjavil grof Tisza, da odtegne
vse predložene vladne pred-
lage. Posl. Thaly (Košutovec) je
zaklinjal obstrukcijo, naj pripusti
rekрутno predlogo, ker, ako se ta
odtegne, služiti bodo morali rezervi-
visti in nadomestni rezervisti še na-
dalje. Ministrski predsednik
je izjavil, da brez obotavljanja od-
tegne svoj predlog, ako iz-
javijo vse stranke, da dovo-
lijo rekрутno predlogo v naj-
krajšem času. Thaly je podelil mi-

jima je grozil, da ju pusti nemudoma
ustreliti, sta priznala, da je imela
Ljudmila pri njiju zavetišče. Pove
dala sta dalje, da je imela Ljudmila
ljubimca, nekega grofa Ludovika Pa-
nigaja, ki je bil tudi avstrijski vojh.
Že več mesecov sta nastopala v Ljub-
ljani le preoblečena kot dve stari
revni ženski. Pod žensko obliko pa
sta bila vedno opravljena kot mo-
ška. Zabukovec in Ljudmila sta sicer
vedela, da sta imela Ljudmila in
grof Panigaj še zavetišče v uršulin-
skem samostanu, a to se je izvedelo
šelet potem, ko so Francozi že zapu-
stili Ljubljano.

Smrt Konradove žene in areto-
vanje Zabukovca in ljubimke je obu-
dilo seveda velikansko senzacijo, ali
trajalo je le nekaj ur, dokler se ni
zaznalo, da so Avstrije na potu proti
Ljubljani in da se general Belotti
pred njimi umika.

Ponoči se je čelo iz daljave
streljanje topov in prebivalstvo je
vztrepetalo, misleč, da se sovražnik
že bliža mestu. Le ena sama oseba
se ni zato menila — to je bila Dam-
janova Mara, kateri je bil Kopitar
povedal, kako je končala Konradova
žena.

Robelot je dal Ljudmilo prepe-
lijati v mrtvašnico, potem pa aretiral
Zabukovca in njegovo ljubimko. Ker

nistrakemu predsedniku roko. Pred
sednik je prekinil sejo. Ko se je
seja zopet otvorila, so izjavili Ugron,
grof Zichy in Szentivanyi v
imenu svojih strank, da ne bodo
več delali nikakih óvir re-
krutni predlogi. Grof Tisza je
tako tudi izjavil, da odtegne svoj
predlog glede sprememb
opravilnika. To je bil najreč-
nejši trenotek v Tisovem življenju.
Brambovski minister je tako od-
redil, da se začne 21. t. m. že na-
bori, tako da vstopijo novinci že
9. maja.

Dogodki na Balkanu.

Sofija, 10. marca. Balkanski od-
bor naznanja, da skliče na dan 29. t.
m. narodno konferenco, ker velesile
morejo napraviti v Macedoniji reda.

Belgrad, 10. marca. V pokrajini
Kosovo so se Arnauti znova vzdignili
ter pobili več Srbov. Srbska vlada
pošlje nota na Dunaj in v Petrograd, ker
orožništvo v tem kraju še ni refor-
movano.

Belgrad, 10. marca. »Politika«
je priobčila oklic Ricottija Garibal-
dija na balkanske Slovane. Garibal-
di pozivlja Slovane, naj se združi
z upravnimi germanski nenas-
nosti, ki je vsled rusko-japonske
vojne dobila proste roke. Nadalje se
Slovani pozivajo, naj se udeleže kon-
gres v Benetkah, kjer se bo o
tem razpravljalo, kako se ubraniti
germanske nevarnosti. Slovani
naj stopijo v zvezo z njim kot s pred-
sednikom federacije »pro Italia irri-
denta.« (Ako bi le na ta način ne prišli
balkanski Slovani z dežja pod kap!)

Dopisi.

Z Dunaja. V soboto, dne 5 t. m.,
je imela »Vesna« svoj I. redni občni
zbor v III. tečaju. Kakor je bilo raz-
vidno iz odborovega poročila, se je
društvo v kratkem času svojega ob-
stoja krepko razvilo. Društvo »Vesna«
steje sedaj 24 rednih, 3 izrednih, 2
ustanovnih, 36 podpornih in enega
častnega člana, torej skupaj 66 član-
ov. Izpolnjevalo je veste stavljeni
si naloge in si s tem pridobil
mnogo priznanja. Slišali smo na
občnih zborih sledenja predavanja:
Strahovska umetnika galerija v Stari
Loki (pred. Gaber). O bistvu in raz-
voju slov. ornamente (pred. Santel).
O umetniški kritiki (pred. Gaspari).
Razum tega je društvo razpisalo te-
kom II. tečaja 3 konkurenčne, nabralo
čez 80 narodnih ornamentov, delilo
informacije o dunajskih umetniških
šolah in visokih šolah, je posredovalo
pri umetniških naročilih v prid
svojim članom ter izdelalo serijo na-
rodnih umetniških razglednic. Novi
odbor se je po izvolitvi konstituiral
na sledenju nadin: predsednik stud.
phil. Al. Santel (slikar), podpredsed-
nik J. Kužleški (slikar), tajnik G. Bi-
rolla (slikar), blagajnik V. Sever
(arhitekt za moderno pohištvo), arhi-
var S. M. Peruzzi (kipar), namestnika
stud. phil. Ante Gaber (umet zgod-
vinar) in M. Gaspari (slikar). — Pre-
glednika sta gg. Iv. Kerdić (cizeler)
in J. Zolia (slikar). Občni zbor so po-
častili s svojim posetom poleg mnogo
drugih gostov tudi gg. slikarji-umet-
niki Jakopič, Grohar in Žmit-
ek. Odbor se zahvaljuje

ostane tako na veki! Kolikor je v naših močeh, bodoemo že mi preskrbeli za to.

— Volitve v okrajni zastop ptujski se bodo pridele prihodnjem pondeljek, in sicer voli dan veleposestvo, katero bodo odločilo, aka ostane še okrajni zastop zansprej v slovenskih rokah ali pa pridejo združeni Nemci in nemškutarji na krmilo. Stvar stoji za Slovence jasno neugodno, ker se je mnogo slovenskih volilcev radi popusta davkov črtalo iz veleposestva, in le, ako pridejo vsi volilci na volišče, je zmaga mogoča. Najnesramnejšo vlogo igra pri teh volitvah nemškutarji Štajerci, ki se vedno štuli med slovenske naprednjake, v svojem zadnjem lističu pa blati in napada na najostudnejši način vse Slovence brez razlike. Vsi takozvani ptujski naprednjaki, vsi takozvanici pravki, vsi takozvanici voditelji slovenskega naroda, vsi so »slepajci na takozvani slovenski narodni podlagi«. In slovensko-narodna podlaga je pri »Štajercu« zopetsama »slepajci«! Edino, kar bi moglo po »Štajercu« osrečiti slovenskega kmeta, je »nemški jezik«. Slovenskemu kmetu je samo treba postati »nemškutari« in naenkrat bodo imel polne kleti vina in polne posode žita! Samo »nemški« ziniti mu treba in nemški pečeni gołobje mu bodo sami v usta leteli! Nam se dozdeva, da so ti surovi nadi zadnji zdihljaji umirajočega »Štajerca«.

— Repertoar slovenskega gledališča. Danes opera »Cigan baron«. — V nedeljo popoldne zadnji v sezoni »Pot o koli i zemlje«, — zvečer prvič velika historična opera v 5 dejanjih »Nema iz Portici«, spisal E. Scribe, uglasbil D. F. E. Auber. Dejanje se vrši l. 1647 v Neapolju in v Portici. Predstava se vrši na korist g. kapelnika Beniška, ki ima za slovensko opero velikih zaslug.

— Gdč. Otilija Spurna, prva igralka češkega mestnega gledališča v Plznu, debutovala bo na našem odru prihodnji teden.

— „Splošno slovensko žensko društvo“ priredi v nedeljo, 13. t. m. ob 5 popoldne sestanek ob čdu, na katerega vabi vladivo vse čast. članice. Predavala bo ga. Franja dr. Tavčarjeva o vzgoji otrok.

— Predavanje g. župana Hribarja v „Slovenskem planinskem društvu“. V sted zvečer je g. župan Hribar v »Narodnem domu« nadaljeval in končal predavanje o svojem potovanju po Ruskem. G. predavatevja in številno občinstvo je pozdravil v imenu »Slovenskega planinskega društva« predsednik g. prof. Orožen, ki je v svojem pozdravnem govoru zlasti naglašal, da je od zadnjega predavanja, katerega je priredilo »Slovensko planinsko društvo«, prirastlo društvu četvero novih podružnic, kar je dokaz, da stoji isto na krepki in zdravi podlagi. Gospod župan je pričel svoje predavanje z opisovanjem mesta Vladikavkaza, ležega ob obali derotega Terek, katerega opeva v svojih pesmih Lermontov. Vladikavkaz je moderno urejeno mesto, ki šteje okoli 60.000 prebivalcev in je pod vojaško upravo. Najlepša ulica v mestu je Aleks. bul var s prekrasnim šetalijem, kakršne imata med ruskimi mesti edino že Petrograd in Moskva. V bližini Vladikavkaza se nahaja slovenska naselbina, kateri načeluje župan Rutar, katere pa g. predavatev radi podel odmerjenega mu časa ni mogel obiskati. Nato je opisal »Mineralnja voda« — ruska kopališča, med katerimi zlasti slavita Pjatigorsk in Kislovodsk. V Pjatigorsku je daje čas živel največji ruski pesnik Puškin, tu je preživel tudi svojo mladost Lermontov, ki je v divnih slavospevih opeval krasoto kršnega Kavkaza. Kopališče Kislovodsk je znano po vsem Ruskem po svoji mineralni vodi Narzan, ki se dobiva vsepoprsodi. Življenje v teh ruskih kopališčih je silno živahnino in se da polnim pravom primerjati vrvenju in drvenju v čeških kopališčih, ali v Opatiji za dobe poletne sezone. Vzeče se od tekaj proti Rostovu na Donu se vzdijo ob železniški progi vspovsodi lične in snažne hišice, ki so podobne našim kmetskim hišam v Slovenskih goricah. Rostov, ki ima 150.000 prebivalcev, je za Odeso najvažnejše in tudi najlepše mesto v južni Rusiji in sredotočje trgovine z žitem in moko. Najživahnejši promet

vlađa v pristanišču, kjer je vse živo raznih trgovskih ladij. V Rostov se stekajo 3 železniške proge, vseledešar je tudi železniški promet jako velik, da se bo moral zidati nov glavni kolodvor, ki je proračunjen na 15 milijonov rubljev. V bližini Rostova, kakor pri Lubljani Šiška, leži armenasko mesto Nahidjevan s 30.000 prebivalci, nekoliko bolj oddaljeno, prilično kakor je od Ljubljane Kranj — mesto Noviškarsk, ki šteje 80.000 prebivalcev. Nato je g. župan opisal mesto Caricin (70.000 prebivalcev) in slikal v pestrih, živih barvah življenje na »matuškem Volgu«, katero tako divno opeva v svojih melanolikih pesmih ruski narod. Ko si je ogledal mesto Saratov (180.000 prebivalcev) je odpotoval v Samro, ki se z veikanskimi koraki razvija in sedaj že šteje okoli 150.000 prebivalcev. V tem mestu cvete zlasti trgovina z žitom, katerega se vsak dan pripelje na trg okoli 15.000 vozov. G. župan je bil v Samari istega dne, ko se je vršila skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Litiji. Hoteč zborovalce pozdraviti, je šel na pošto in oddal tam slovenski napisano brzojavko. Poštna uradnica je prečitala brzojavko in vsa začušena vzkliknila: »Je ruská, a zoper ni ruská«, kar je pač znak, kako podobna sta si ruški in slovenški jezik! V bližini Samare je Žeguvlevsko hribovje, kjer sta svoje dai gospodarila sloviti Pugačev in pozneje Jermak, elavni zavojevatev Si brijie. Iz Samare se je peljal v Kasanj (200.000 prebivalcev) s staroslavnim vsečiliščem in drugimi znamenitostmi, od tamkaj pa je odpotoval v Nižnij Novgorod. Na potu tiskaj se je seznanil s slavnim russkim pisateljem Maksimom Gorkim in njegovo rodino. Kdo misli, da je Gorkij še stari skitalec ali potepuh, se zelo moti. On pa teoretično uči še vedno: »V prvotnost nazaj!« v praksi se pa niti sam ne ravna po tem načelu, zakaj on živi naravnost lukušnijo in si je prav pred kratkim kupil višo za 200.000 rubljev. Nižnij Novgorod, staroslavno rusko mesto leži ob izlivu Oke v Volgo in je povsem svetno znano radi svojih jarmarkov, kjer se zbero narodi vseh ver in jezikov na sejem. »Jarmark« traja dva meseca; pestro življenje za te dobe se ne da popisati. V bazarih je nagromadenega blaga za milijone in milijone in takisto nebrojno je tudi množica prodajalcev in kupcev. Nato se je g. predavatev še nekoliko ozrl na notranje odnosajoče v ruski državi. Vsepoprsodi se opaža velikanski kulturni napredek, katerega pospešuje ne najmanj presta kolportaža. Pa tudi na gospodarskem in socijalnem napredjuje Rusija z orjaškimi koraki. Predvsem pa se opaža, kako velikansko moč ima Rusija v svojem izbornem organiziranem vojaštvu, in prav nič ni čuda, da se pred to vojaško silo tresejo vse druge države. Kdo je videl teruske vojake, je rekel govornik z ozirom na rusko-japonsko vojno, mora biti preprizan, da je bojazen, da bi bila Rusija poražena, neopravljena, želja pa, da bi zmagala Japanska, naravnost nemogeo! Rusija ne more podleži!

— Občinstvo je z napeto pozornostjo sledilo predavanju in ko je g. župan končal, ni hotelo biti konca navdušenemu pliskanju. V imenu »Slovenskega planinskega društva« se je g. predavatev zahvalil g. prof. Orožen izrazajoč željo, da bi to predavanje g. župana ne bilo zadnje v »Slovenskem planinskem društvu«.

— O včerajšnjem potresu smo prejeli še naslednja poročila: Radovljica: dne 10. ob 5. uri 25 minut zjutraj je bil srednjemočan potres. Škode ni nič. Trst: Zjutraj 10. t. m. ob 1/4 ob 5. uri 30 minut zjutraj je bil tu močan potres, kateremu je sledilo 24 sunkov. Prebivalstvo je zelo vznemirjeno. Celovec: Potres se je util malone po vsi Korški, posebno okrog Beljaka in Št. Vida ob Zili. Jesenice: Zjutraj ob 5. uri 25 minut je bil tukaj precej močan potres. Trajal je 5 sekund. Podzemeljskega šuma se nislišalo. Čutilo se je samo, da je šel sunek od Ljubljane proti Trbižu. Rateče pri Beli peči: Ob 5. uri 25 minut zjutraj čutili smo močan potres, ki je trajal dobrej 5 sekund. Prišel je od zahoda v smeri proti vzhodu. Pškodob ni napravil nobenih. Čez tri minute pozneje zoot dva rabiha sunka. Čez sotočje pri Boču: Dne 10. t. m. zjutraj ob 5. uri 25 minut čutili smo močan potres. Sekundo pred potresom slišali je bilo močno podzemeljsko gromenje, nato pa dva zaporedna, valovita, dve sekundi — vsaki sunek eno sekundo — trajajoča sunka. Smer od jugozahoda proti severovzhodu. Kuhinjska posoda, podobe itd. je popadal na tla. Barometer 731 mm. Podbrdo ob Bači: Dne 10. t. m. ob 5. uri 35 minut zjutraj smo čutili precej močan potresni sunek, tako, da so zaženketala okna.

Smer neznana. Klanec v Istri. Dne 10. t. m. ob 5. uri 25 minut se je čutil v Klanec v Istri dve sekundi trajajoč, precej močan potres, v smeri od severa proti jugu. Škode ni nič. Iz Unterburga pri Šiški vesna na Koroškem se poroča, da je bil včeraj zjutraj ob 5. uri 20 minut tamkaj tri sekunde trajajoč, valovit potres, ki ga je tudi vedena prebivalstva opazila. — Poročila iz Italije naznačajo, da je bil tam potres še dosta močnejši. Čutili so ga po celih Furlaniji pa do Padove in Vicenze, v raznih krajih je potres napravil tudi nekaj škode na poslopjih.

— Iz Litije se nam piše: Vsele občine želje se ponovi dramatični priporočilnički, da se je vršila skupščina istega dne, ko se je vršila skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Litiji. Hoteč zborovalce pozdraviti, je šel na pošto in oddal tam slovenski napisano brzojavko. Poštna uradnica je prečitala brzojavko in vsa začušena vzkliknila: »Je ruská, a zoper ni ruská«, kar je pač znak,

kako podobna sta si ruški in slovenški jezik!

— Jugoslovanski klub „Slovenske Besede“ na Dunaju ima v soboto, 12. marca ob 8. uri svoj občni zbor. Vhod v klubo bo prost.

— Izpred porotnega sodišča.

Na zatožni klopi je sedel 20 let stari pekovski pomočnik Franc Verner iz Podbrda na Češkem domu zaradi hudodelstva goljufije. V obči zabavo je smejava se na dolgo in široko pripovedoval dogodek iz svojega pustolovskega življenja; kako je prepotoval v raznih uniformah kot lajtnant razne evropske države, bil celo v Španiji in na Francoskem. Za legitimacijo njegovega častniškega dostojanstva mu je služil v češkem jeziku pisani domovinski list, s katerim se je dostikrat izmolil iz tako kočljivih zadreg. Glavni smoter njegove obtožbe je bil slediči slučaj: Franc Verner se je početkom meseca grudna 1903 v neki gostilni na belgijsko-holandski meji seznanil s trgovskim potnikom Martinom Roebnom. Predstavil se mu je kot turški lieutenant pod imenom »Mirza Emir« in mu pravil, da je pobegnil iz vojaške službe, ker se je z njim slabno postopalo. Nadalje je pravil, da je njegova domovina Mala Azija, kjer biva njegova mati. Pripovedoval je, da ima njegov oče obširne nasade kave in več trgovskih ladij. Da ima v Egiptu bogato nevesto, neko grofico. Ni čuda, če mu je šel Roeben na lim in mu posodil 600 mark. S tem denarjem si je omisil ciljno oblike in se odprial v Antverpen, odkoder je zopet pisal Reobnu, naj mu pošlje pri »Alahu« denarja, ker je zbolel in je že skoro vse potrošil. Res mu je ta iznova izročil 600 mark. S tem denarjem je šel Verner zopet križem sveta; zopet sta mu služila vojaška oprava in lajtnanski naslov za njega pustolovske namene. Mesece prisilnega letosnjega leta je prišel v Bischofshofen, kjer je nadkjurjač Jurij Schlegelna na enak način osleparil za 240 K. Od tam se je pripeljal v Ljubljano in se na južnem kolodvoru seznanil z vratarjem Ludvikom Schleyem, kateremu je tudi neki zavitek izročil v shrambo s pripombo, da naj pazi, ker so v njem granate, a ne eksplozivne. Iz Ljubljane se je odpeljal v Trst, odkoder je zopet pisal Reobnu po denar, katerega naj bi postal na adreso Ludovika Schleya. Vrnivši se v Ljubljano dal si je pri nekem krajoču napraviti vojaško uniformo, ki je dala povod njegovemu aretovanju. Roeben je res postal pod Schleyovo adreso 400 mark, katerih pa obtoženec ni več prejel, ker je bil že v zaporu. Sodni dvor je Vernerja odsodil na 5 let težke z 1 postom na mesec poostrene ječe in izrekil nad njim policjsko nadzorstvo.

— Novo pokopališče. Pretekli dnevi so na ljubljanskem polju merili tehniki svet za novo pokopališče v navzočnosti interesentov. Kasnarujemo, se je svet prodal m. po 75–80 krajcarjev, torej je to za pokopališko upravo nenečadno »dobr g'schäft«.

— Shod krojaških pomočnikov. V Puntigamski pivovarni na Turškem trgu je prišel včeraj zvečer društvo krojaških pomočnikov shod. Sodrug Smitka z Dunaja je poročal o delovanju »Zvezde krojačev«: Dne 10. t. m. zjutraj ob 5. uri 25 minut čutili smo močan potres. Sekundo pred potresom slišali je bilo močno podzemeljsko gromenje, nato pa dva zaporedna, valovita, dve sekundi — vsaki sunek eno sekundo — trajajoča sunka. Smer od jugozahoda proti severovzhodu. Kuhinjska posoda, podobe itd. je popadal na tla. Barometer 731 mm. Podbrdo ob Bači: Dne 10. t. m. zjutraj ob 5. uri 35 minut zjutraj smo čutili precej močan potresni sunek, tako, da so zaženketala okna.

— Knjigoveško društvo opozarja slavni občinstvo na svoj jutrišnji zavarni večer v Puntigamski pivnici z zanimivim sporedom in šaljivo pošto. Vstop prost.

— V Ameriko se je odpeljal včeraj ponoči z južnega kolodvora 15 izseljencev.

— Iz Amerike se je pripeljalo včeraj 11 oseb.

— Izgubljene in najdene redi. Avgust Veber, hlapec pri Ranžingerju na Dunajski cesti št. 19, je izgubil dne 8. t. m. na Dunajski cesti kos Kotenine, vredne 43 K. — Na južnem kolodvoru je bila najdena dearnica z vsebino okoli 9 K. — Našla se je srebrna ura z verižico; vpraša naj se pri hišniku v »Narodnem domu«.

— Koncert v »Narodnem domu«. Sinočni koncert v »Narodnem domu« je bil vkljub tako slabemu vremenu prav dobro obiskan. Mestna godba je prednala lepe, večinoma nove komade, za kar je žela zasluženo priznanje ter je morala več točk ponoviti ali druge dodati. Tudi ruska himna ni izstala. Občinstvo je bilo tudi s postrežbo in pijačo za dovoljno.

— Koncert društvene godbe vrši se jutri zvečer v »Narodni kavarni«, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. — V nedeljo vrši se koncert v restavracijskih prostorih »Nar. dom«. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstop prost.

— Najnowejše novice. — Zapuščina kralja Aleksandra. Kakor znano, je bivša srbska kraljica Natalija nameravala vso zapuščino po sinu Aleksandru zapustiti srbski državi za dobrodelne namene. Ker pa se je mestni predstojnik belgrajski baje žaljivo izražil o Nataliji, je ista sklenila, da ne zapusti ničesar srbski državi. Dr. Petronjević obojen. Bivši kabinetni načelnik kralja Aleksandra, dr. Petronjević, je bil obojen v dveletno ječo, ker je baje iz zapuščine Velimirja Teodorovića na škodo srbski državi poveril 58.000 frankov.

— Prvi državni šolski zavodnik. Bukovinska vlada je za poskušnjo nastavila sanitetno assistento dr. Lewickega za zdravnika na črniških šolah. Nadzorovati mu bo vse higijenične razmere v šolah in pri učencih brezplačno.

— Skupaj zrasla dvojčka sta se rodila pretečeni teden v neki občini pri Miškolu. Starši bi radi z operacijo dali otroka ločiti, toda zdravniki so izjavili, da bi operacija provzročila smrt enega otroka.

— Nenavaden samomor. V Lichtenwörtu pri Dunajskem Novem mestu se je 19letna Ana Brandt zaradi nesrečne ljubezni hotela usmrtila na ta način, da je napolnila lonec s smodnikom, položila vanj tlečo gobo ter sedla na lonec. Smodnik se je užgal ter je dekljica smrtnovarno ranjena.

— Huzarji tatje. V Szegedinu je bilo zadnji čas v raznih trgovinah ulomljeno, ne da bi bili krivec zasačili. V noči 8. t. m. pa je neki trgovec tate pregnal, pred hišo pa našel copato, ki je bila last nekega huzarja. Huzarji so hodili namreč v copatah iz vojašnice na kradnje, da se jih ni čulo.

— Telefonska in brzojavna poročila.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 11. marca. Admiral Aleksejev poroča, da so včeraj ob 1. uri ponoči približale japonske torpedovke Port Arturju. Ob 2. uri 40 m. se je začelo streljanje. Ruske torpedovke so šle na morje in pri svetilniku v Ljajotangu začele boj proti sovražniku. Po kratkem boju so se Japonci umaknili v južni smeri. Ob 6. uri so se ruske torpedovke vrnilne v boj, a so bile takoj poslane na rekognosciranje. Čez pol ure so zagledale japonsko eskadro, broječo 14 ladij, ki je začela takoj streljati, a se je kmalu odstranila.

London 11. marca. Iz Njubanga se poroča, da je v Senhvjangčengu vse mirno in da tja sploh niso prišli Japonci, kateri se je včeraj trdilo.

Fridēno-preparati

Edino pravi higieniski preparati, fiziološko prekušeni, od zdravstvene oblasti preiskani, spričevala od zdravnikov in visokih aristokratov.

Eau de Fridēno pure proti gubam in hujšim nečistostim polti 5 krov.
Eau de Fridēno hygiénique za gojenje polti 5 krov.
Eau de Fridēno double se pri umivanju pridevje vodi 5 krov.

Creme de Fridēno 5 in 7 krov.
Poudre de Fridēno 3 krovne
Ustna voda 2 krovne

Higieniski preparati za otroke:

Ustna voda za otroke 1 krov.
Baby-Crème 1 krov 20 vin.
Iepotina moka 80 vin.

Generalna zaloga „FRIDENO“

Dunaj, I., Graben 28.

Filialka: London. Tovarna: Trst.

Obširni cenik zastonj. 684-1

Umrli so v Ljubljani:

Dne 8. marca: Tomaž Pavšek, umir. žezezn. sprevodnik, 74 let, Zalokarjeve ulice št. 7, otekline pljuč.

Dne 9. marca: Marija Schwarz, gledal. rekviziterja hči, 11 mes., Florjanske ulice št. 18, vnetje sočilnih organov.

V deželini bolnic:

Dne 7. marca: Mihail Lumpert, gostič, 77 let, vsled raka. — Ivan Žorčan, usnjarski pom, 30 let, notr. otekline — Martin Simončič, delavec, 76 let, vsled raka. — Maria Marvič, 39 let, jetika.

Dne 8. marca: Alojzij Pogačnik, mizar, 24 let, otrpenje srca.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 10. marca 1904.

Naložbeni papirji.

42% majeva renta

42% srebrna renta

4% avstr. kronska renta

4% zlata

4% ogrska kronska

4% zlata

4% posojilo dežele Kranjske

4% posojilo mesta Split

4% bos.-herc. žel. pos. 1902

4% češka dež. banka k. o.

4% ž. o.

4% zst. pisma gal. d. hip. b.

4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.

4% zast. pisma Innerst. hr.

4% dež. hr.

4% z. pis. ogr. hip. ban.

4% obl. ogr. lokalnih že- leznic d. dr.

4% ob. češke ind. banke

4% prior. Trst-Poreč lok. žel.

4% prior. dol. žel.

3% „, juž. kup. 1/1/

4% avst. pos. za žel. d. o.

Srečke.

Srečke od l. 1854

“ „ 1860/

“ „ 1864

“ „ tizake

“ „ zem. kred. I. emisije

“ „ ogr. hip. banke

“ „ srbske à frs. 100— turške

Basilika srečke

Kreditne

Inomoske

Krakovske

Ljubljanske

Avst. rud. križa

Ogr. Rudolfove

Salcburške

Dunajske kom.

Delnice

Južne železnice

Državne železnice

Avstr.-ogrske bančne delnice

Avstr. kreditne banke

Ogrske

Zivnostenske

Premogokov v Mostu (Brück)

Alpinke montan

Praske žel. in dr.

Rima-Murányi

Trbovški prem. družbe

Avstr. orožne tovr. družbe

Ceške sladkorne družbe

Valute

C. kr. cekin

20 franki

20 marke

Sovereigns

Marke

Laški bankovci

Rubli

Dolarji

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 11. marca 1904.

Termin.

Pšenica za april za 50 kg K 8:35

okt. 1903 8:23

Korza „ maj 1904 5:33

Oves „ maj 5:65

Efektyv.

5 vin. ceneje.

Meteorologično poročilo.

Število nad morjem 8069. Srednji srednji tisk 7580 mm.

Mare Čas Stanje baro- metra Vetrovi Nebo

10 9. zv. 363 80 sl. szahod oblačno

11 7. zv. 7361 67 sr. szahod del. jasno

2. pop. 7361 121 sr. szahod oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 10 2°, normalne: 2°. Meteorina v 24 urah: 42 mm.

Angeljnovi milo

z znakom

Marzeljsko (belo) milo.

972-80



sta najbolj koristni stedilni mili za hišno rabo!

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

Trgovski pomočnik

izurjen v trgovini mešane stroke, zmožen slovenskega in nemškega jezika, isče primerne službe. — Nastopi lahko takoj. — Naslov pove upravnito „Slov. Naroda“. 680-2

Vajenec

od dobrih staršev se sprejme v modni trgovini 670-2

J. S. Benedikt v Ljubljani.

„Národná kavarna“

sprejme takoj

učenca

ki je dovršil ljudsko šolo. Fran Kapeš.

Več dečkov

želi vstopiti v učenje h ključarskemu ali kovačemu mojstru. Posreduje mestno županstvo v Idriji.

učenca

v svojo trgovino z žezeznino in kolonialnim blagom.

Franc Guštin, Metlika.

es. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod iz venega sede.

Veljavlen od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensf. ste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Kain-Reidin, v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno ad, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopolne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 58 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Smohra, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr. Linc, Budjevice, Plzen, Marijine varo, Heb, Francova vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten — Ob 10. uri ponosi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novemestu, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novemestu, Kočevje. PRIHOD IZ LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 28 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Išl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razr.). Francova vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubno, Beljaka, Selzthal, čez Selzthal v Inomostu v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj z Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponosi samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD IZ LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopolne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2. min. v oktobru. — Čas pri v odhodu je označen po srednjevrejskem času, ki je za min. pred krajenvim časom v Ljubljani.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.